

Sygn. akt IV CSK 811/15

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku C. W.
przy uczestnictwie K. W.
o umieszczenie w szpitalu psychiatrycznym K. W.,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 29 stycznia 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w R.
z dnia 19 czerwca 2015 r., sygn. akt IV Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Uczestniczka K. W. wniosła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w R. z dnia 19 czerwca 2015 r. oddalającego jej apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w R. z dnia 4 marca 2015 r., w którym Sąd ten, po ponownym rozpoznaniu sprawy, orzekł wobec uczestniczki obowiązek poddania się leczeniu psychiatrycznemu w Samodzielnym Wojewódzkim Publicznym Zespole [...] w R.. Sądy obu instancji ustaliły, że objawy organicznych zaburzeń urojeniowych po raz pierwszy zdiagnozowano u uczestniczki w 2005 r. Zaburzenia te trwają, a stan aktualny jest przewlekły. Przejawiają się wypowiedaniem przez uczestniczkę dość usystematyzowanych urojeń ksbnych, prześladowczych. O zagrożeniu znacznym pogorszeniem stanu zdrowia uczestniczki w razie niepoddania jej przymusowemu leczeniu psychiatrycznemu świadczy

nieprzewidywalność jej zachowań i niewystarczające efekty leczenia ambulatoryjnego. Emocjonalne napięcia spowodowane doznawanymi przez K. W. urojeniami destabilizują jej stan fizyczny i wręcz stanowią zagrożenie dla jej życia, ponieważ uczestniczka cierpi na szereg poważnych schorzeń - nadciśnienie tętnicze, cukrzycę, stan po udarze mózgu, zwyrodnienie kręgosłupa i choroby kardiologiczne. Utrzymujący się system urojeniowy z dużym napięciem emocjonalnym negatywnie wpływa na leczenie i rokowania w tych przewlekłych chorobach somatycznych. Leczenie psychiatryczne i związane z nim zmniejszenie poziomu stresu ułatwi leczenie schorzeń somatycznych i zminimalizuje ryzyko powikłań w postaci skoków ciśnienia, bądź kolejnego udaru mózgu, będącego zagrożeniem dla życia. Przewlekłe i nieuleczalne schorzenia somatyczne skutkują z kolei zmianami psychoorganicznymi i wraz z nieleczoną chorobą psychiczną mogą pogłębiać zaburzenia kontrolowania emocji z tendencją do zachowań agresywnych, a nawet prowadzić do zgonu osoby nimi objętej.

W skardze kasacyjnej uczestniczka zarzuciła naruszenie prawa materialnego - art. 29 ust. 1 pkt 1) oraz pkt 2) ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r., nr 231, po. 1375 ze zm.) polegające na ich niewłaściwym zastosowaniu przez nieuwzględnienie i niewyjaśnienie wszystkich istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności oraz ocenę znajdującego się materiału dowodowego bez jego wszechstronnego rozważenia. W ramach naruszonych przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, skarżąca wskazała art. 328 § 2 k.p.c.

W konkluzji skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia Sądu Okręgowego w R. w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu sądowi. Ewentualnie skarżąc wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i rozstrzygnięcie sprawy co do istoty oraz o zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestnika kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości

wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Skarżąca uzasadniła potrzebę rozpatrzenia jej skargi wystąpieniem przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. to znaczy jej oczywistą, z uwagi na orzeczenie w stosunku do uczestniczki zastosowania przymusowego poddania się leczeniu psychiatrycznemu bez jej zgody, pomimo braku okoliczności o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1) i 2) ustawy o ochronie zdrowia psychicznego. Zdaniem skarżącej, okoliczności sprawy przemawiają za odmienną oceną sytuacji zdrowotnej uczestniczki, która nie wymaga hospitalizacji ani intensywnej opieki lekarskiej i prawidłowo funkcjonuje w społeczeństwie. Skarżąca podniosła, że ustalenia Sądów wynikają z niezweryfikowanych dowodów (wyjaśnienia wnioskodawcy) oraz stanowią ogólne hipotezy we wnioskach opinii biegłych, które nie dają podstaw do ograniczenia prawa człowieka.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi - bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań - w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie. Skarżąca, powołując się na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinna wykazać oczywistą zasadność swojej skargi precyzując kwalifikowane naruszenia przepisów prawa, jakich dopuścił się sąd., a jednocześnie dowodząc, że wynikiem tych uchybień jest oczywiście błędne rozstrzygnięcie sprawy. Argumenty uczestniczki nie potwierdzają tej stanowiska o oczywistej zasadności nadzwyczajnego środka zaskarżenia, który wniosła. Skarżąca przede wszystkim kwestionuje ocenę dowodów i ustalenia faktyczne, jakie poczyniły Sądy, co jest niedopuszczalne na etapie postępowania kasacyjnego (art. 398¹³ § 3 k.p.c.). W tych okolicznościach powołana przez skarżącą podstawa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzi.

Okoliczności sprawy nie wskazują również, aby wystąpiły inne przesłanki przesądu, przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpatrzenia.

[l.n]